

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
De heer J. van Essen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 1 juni 2026

betreft Vragen over Groene kaart inzake een actieplan voor plantaardig voedsel

ons kenmerk 181062

Geachte heer Van Essen,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van het Deense parlement van 25 november 2025 inzake een groene kaart over een actieplan voor plantaardig voedsel aan de Europese Commissie. In de commissievergadering van 9 september 2025 besloot de commissie LNV van de Eerste Kamer dit initiatief te steunen. Voorts heeft de commissie met belangstelling kennisgenomen van de reactie van de Europese Commissie hierop, vervat in de brief van 30 maart 2026.¹

De leden van de fracties van de **PVV, SP, GroenLinks-PvdA** en **Fractie-Visseren-Hamakers** hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen en opmerkingen. De leden van de fracties van SP en GroenLinks-PvdA hebben hun vragen en opmerkingen gezamenlijk geformuleerd.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de PVV

De fractieleden van de PVV stellen dat het gaat om een initiatief van onder andere het Deense parlement om de Europese Commissie te vragen een EU-actieplan voor plantaardige voeding op te laten stellen met als doel het gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) te hervormen, waarbij de eiwittransitie richting plantaardig zal worden versneld. Er bestaat vanuit Brussel nog geen formele procedure dan wel een verplichting om dit actieplan mee te nemen in te voeren landbouwbeleid. De fractieleden van de PVV zien dat in Nederland inmiddels vleesproducten met plantaardige ingrediënten worden gemengd, de Postcode Loterij cadeaukaarten uitdeelt aan de deelnemers voor gratis plantaardige producten, de Gezondheidsraad adviseert om maximaal 1 gehaktbal per week te eten of maximaal 100 gram rood vlees te nuttigen, het Voedingscentrum de zogenaamde Schijf van Vijf heeft vernieuwd (maximaal 300 gram vlees per week, minder kaas/maximaal 20 gram per dag) en dat de minister prijsafspraken met de supermarkten wil maken.

Kunt u aangeven of het Nederlandse landbouwbeleid en de voedingsstrategie, met de nadruk op het streven naar een meer plantaardig voedselpatroon, wezenlijk deel uitmaakt van het uit te rollen beleid dat in de pas loopt of zelfs vooruitloopt op dit actieplan?

Kunt u aangeven of de Postcode Loterij, de Gezondheidsraad, het Voedingscentrum, het mengen van vleesproducten met plantaardige ingrediënten en het maken van prijsafspraken met supermarkten wezenlijk onderdeel uitmaakt van de programma's voor onder andere eiwittransitie en innovatie en ketenontwikkeling via het landbouw- en klimaatbeleid (waaronder de halvering van de veestapel)?

¹ Kamerstukken I 2025/26, 22.112, JR.

datum 1 juni 2026
ons kenmerk 181062
blad 2

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de SP en GroenLinks-PvdA gezamenlijk

De fractieleden van de SP en GroenLinks-PvdA vragen wat meer plantaardig voedsel zou betekenen voor de beschikbaarheid van landbouwgrond voor andere doelen, zoals woningbouw, natuurontwikkeling of milieuvriendelijke landbouw.

Welk effect zou dit actieplan hebben op de stikstofuitstoot? Welk effect heeft dit actieplan volgens u op de volksgezondheid? Welke stappen gaat u zetten om het actieplan verder te ondersteunen? Welke plannen heeft u al om plantaardig voedsel te stimuleren?

Op welke manier worden de voedselketens en partijen als supermarkten geholpen en gestimuleerd om plantaardig voedsel bereikbaar en betaalbaar te maken voor huishoudens?

Wat zou de overgang naar een plantaardig voedselsysteem betekenen voor de voedselzekerheid en zelfstandigheid in de voedselvoorziening?

Wat zou dit actieplan betekenen voor wereldwijze voedselzekerheid en ontwikkelingssamenwerking?

Vragen en opmerkingen van het lid van de Fractie-Visseren-Hamakers

Het fractielid van de Fractie-Visseren-Hamakers vraagt welke vervolgstappen u wilt zetten om de Europese Commissie ertoe te bewegen het actieplan op te stellen waar de groene kaart toe oproept.

Het actieplan wordt momenteel door parlementen van drie landen gesteund, hoe gaat u zich inzetten om meer landen aan boord te krijgen?

Voedselzekerheid

De Nederlandse veehouderij is afhankelijk van de import van plantaardige eiwitten voor veevoer, bijvoorbeeld soja uit Brazilië.² De Europese Commissie ziet deze afhankelijkheid als een risico.

Bent u het met dit lid eens dat dit risico voor Nederland groter is dan voor andere EU-landen, gegeven de relatief grote omvang van onze veehouderijsector?

Bent u bereid om een crisisplan op te stellen om voorbereid te zijn op het scenario dat de import van plantaardige eiwitten stilvalt? Wilt u daarvoor onderzoeken hoe Nederlandse boeren in zo een geval snel over kunnen schakelen naar de productie van peulvruchten en andere plantaardige eiwitbronnen?

Gezond voedsel

Het EU-actieplan roept op om een gezond dieet te stimuleren dat rijk is aan plantaardig voedsel. De Gezondheidsraad stelt dat het huidige Nederlandse voedingspatroon minder plantaardige en meer dierlijke eiwitten bevat dan gewenst.³

Hoe gaat u stimuleren dat het Nederlandse voedingspatroon gezonder wordt?

² WUR, 'Stimuleren gebruik eiwithoudende grondstoffen uit Europa', te raadplegen op: [Eerste Kamer der Staten-Generaal](#).

³ De Gezondheidsraad, 'Advies Gezonde Eiwittransitie', te raadplegen op: [Advies Gezonde eiwittransitie | Gezondheidsraad](#).

datum 1 juni 2026

ons kenmerk 181062

blad 3

Welke verandering in het Nederlandse voedingspatroon wenst u binnen deze kabinetsperiode te zien, en welke maatregelen bent u bereid te nemen om dit te behalen?

Bent u bereid om financiële prikkels in te stellen die gezond voedsel aantrekkelijker en betaalbaarder maken? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Welke maatregelen wilt u nemen om te sturen op een groter aandeel plantaardige voeding in kantines van overheden, ziekenhuizen, universiteiten en defensie?

Toekomstbestendige landbouw

In haar reactie stelt de Europese Commissie dat er een brede consensus is dat het voedselsysteem moet veranderen om economische, milieu en maatschappelijke uitdagingen aan te gaan.⁴

Bent u het met dit lid eens dat een verschuiving van dierlijk naar meer plantaardig voedselproductie in Nederland de toekomstbestendigheid van de Nederlandse landbouw vergroot?

Bent u het met dit lid eens dat een dergelijke verschuiving de voedselzekerheid vergroot?

De leden van de vaste commissie voor LNV zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen vier weken.

Hoogachtend,

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

⁴ Kamerstukken I 2025/26, 22.112, JR, p. 1.